

alecta

Alla vill bli äldre,
men ingen pensionär.

*Unga oroar sig för sin
ekonomiska situation
som pensionär.*

En rapport av Alecta och

Ungas inställning till pensionen i tre punkter

46%

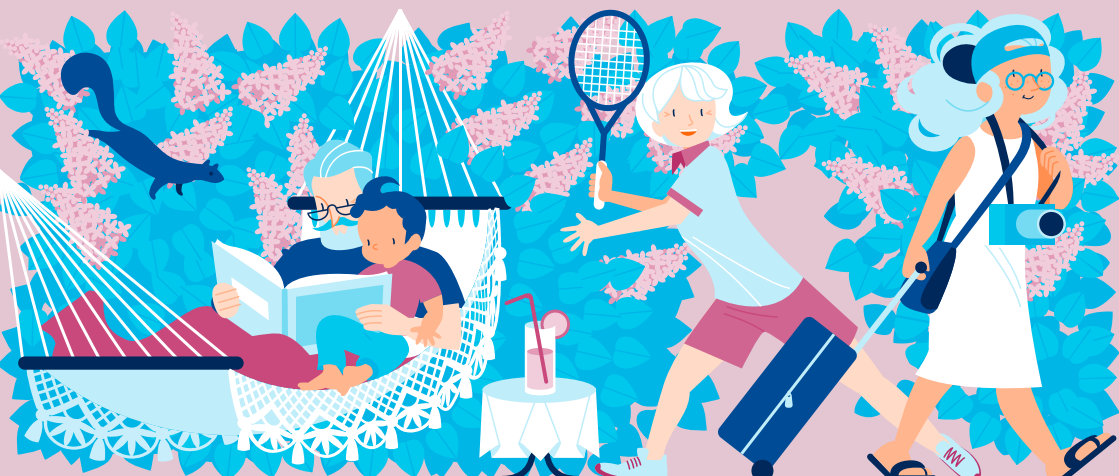
Tycker att de själva i första hand har ansvar för att få en pension de kan leva på

60%

Tror att de behöver jobba längre än sina föräldrar

70

Är medianåldern då unga tror att de kommer att gå i pension

Inledning

Alecta förvaltar tjänstepension åt 2,5 miljoner privatkunder och 35 000 företag. Totalt förvaltar vi cirka 900 miljarder som ska räcka till pensioner under en oöverskådlig tid. Det är en viktig uppgift våra kunder har gett oss – *att ansvara för framtiden*.

Pensioner har aldrig varit en top of mind-fråga för de som nyss kommit ut i arbetslivet eller fortfarande förbereder sig för det. Men det håller på att ändras. Pensionsfrågan är viktig, även för 20-åringar. Varför det är så kan du läsa mer om i den här rapporten.

Alla delar av pensionssystemet bygger på att den äldre generationen försörjs av den yngre. Därför är legitimitet och förståelsen bland unga viktig för Alecta.

För att förstå var pensionen kommer från, och vad som kan göras för att påverka den, är det viktigt att förstå alla delar i systemet.

Fullt finansierad: När du sparar privat till pensionen, får PPM-pengar, eller när du får tjänstepension finns det riktiga pengar på ett konto.

Löpande: Men, inom Inkomstpensionen, den del du får från staten, så betalar de som jobbar direkt genom en avgift till de som är pensionärer. Statlig pension är helt beroende av att unga jobbar.

Alla vill bli äldre, men ingen pensionär.

Trygghetsgenerationen Z -Generation Z

Födda på mitten av 90-talet och framåt börjar Generation Z märkas både på arbetsplatser och som konsument. Precis som sina föregångare Millennials är de i många avseenden en individualistisk generation, men uppvuxna med en smartphone i handen och i en omvärld som upplevs som osäker är det hög tid att uppdatera bilden av dagens unga.

Ökat trygghetsökande, klimatengagemang och samhällsintresse är några av sakerna som definierar dem, tillsammans med bland annat ett ökat fokus på familj, förändrade umgängesvanor och minskat drickande.

Samtidigt som skillnaderna inom generationen är mycket stora, finns det generellt ett ökat intresse för både sparande och pensionsfrågor, där en trygghetsökande generation med oro för framtiden i högre utsträckning både ställer krav på arbetsgivare och agerar själva.

”Alla vill bli äldre, men ingen pensionär.” är ett sätt för oss att undersöka unga vuxnas relation till pensioner för att underlätta dialog och förståelse.

Ungas associationer till ordet ”pensionär”

Det finns två olika bilder av begreppet pensionär.

- En mestadels negativ kring åldrande fattigpensionärer med dålig hälsa.
- En mestadels positiv kring fritid, frihet och barnbarn.

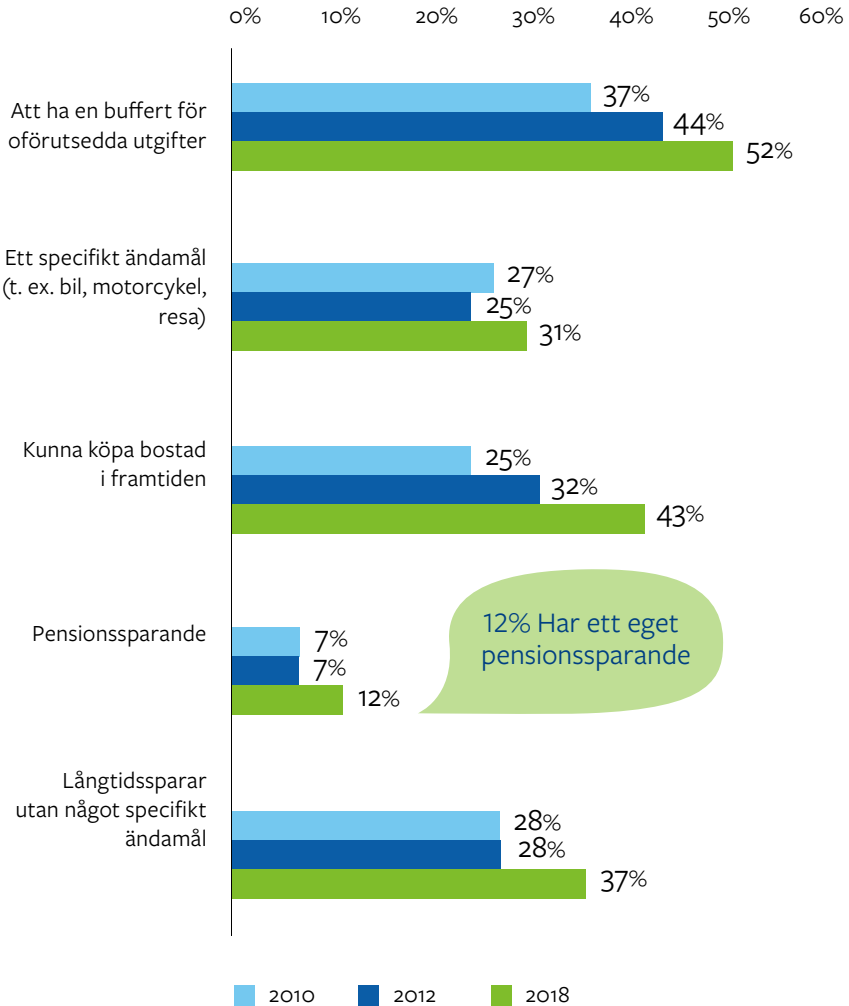
Både pensionssparande
och sparande i allmänhet
ökar bland unga.

8 av 10

unga har ett eget sparande(2018).
2010 var samma siffra 6 av 10.

Vad unga sparar till:

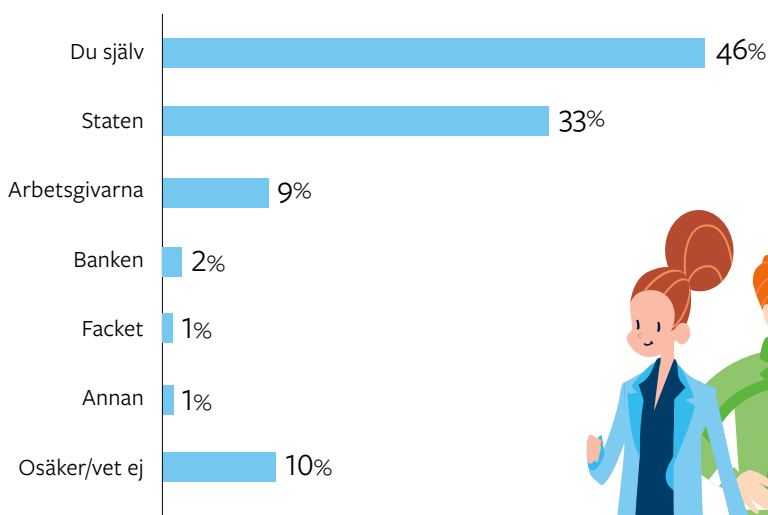
Alla vill bli äldre, men ingen pensionär.

Man litar på sig själv

Unga lägger ett stort ansvar på sig själva vad det gäller pensionen. Nära 5 av 10 anser att de själva har ansvar i första hand, mot exempelvis 3 av 10 som anser att staten har

ansvar följt av 1 av 10 som anser att arbetsgivaren har det. Endast 1 av 100 anser att facket har det.

Vem tycker du i första hand har ansvar för att du får en pension du kan leva på i framtiden??

Generation Z

” Det är anmärkningsvärt att nästan hälften av de unga lägger huvudansvaret för pensionen på sig själva. För mätt i utbetalningar står den allmänna pensionen och tjänstepensionen tillsammans för över 9 av 10 pensionskronor idag. Privat sparande är endast en mycket liten del av pensionen.

Säger Fredrik Palm, produktchef på Alecta.

Alla vill bli äldre, men ingen pensionär.

Med eget ansvar följer också oro bland många

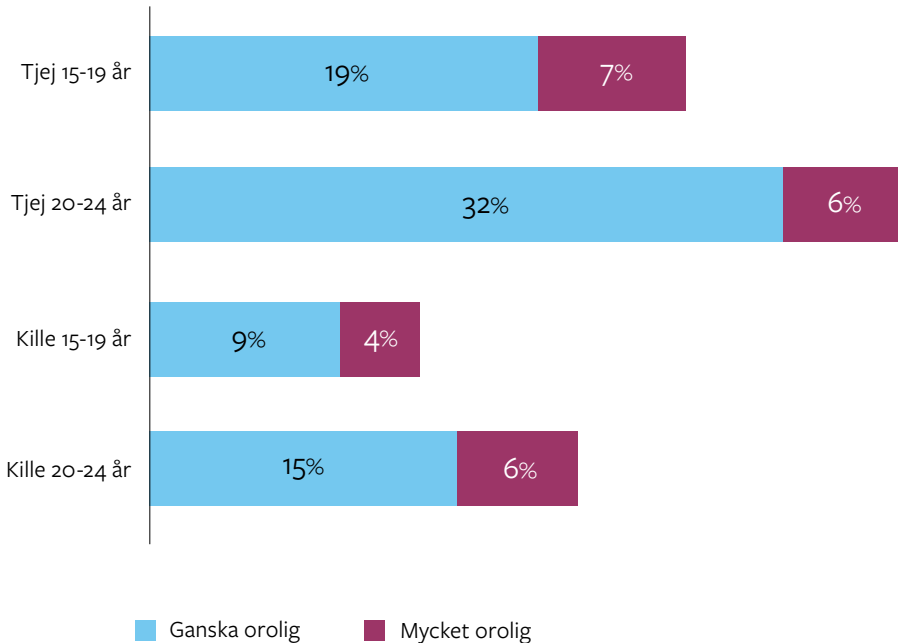
Generation Z kännetecknas generellt av en oro inför framtiden. Den globala ekonomin, klimatomställningen och politisk instabilitet har påverkat deras syn på framtiden samtidigt som psykisk ohälsa har ökat bland gruppen.

De uppvisar en stor oro inför sin kommande pension. Detta bör däremot ses som en del av en större oro inför framtiden, även om siffrorna är slående.

25%

av alla unga mellan 15-24 är mycket eller ganska orolig för sin framtida pension. Oron skiljer i olika grupper.

De senaste årens debatt har gjort avtryck i när unga vill gå i pension...

Tjej, 24 år på frågan "När skulle du vilja gå i pension?"

” Tror att jag kommer vilja hålla mig sysselsatt och jag hoppas att jag gör något roligt som jag inte vill sluta med, så det kanske inte blir 65 år. Men kanske skönt att se ett slut också, om man har ett kontorsjobb och inte är artist.

Alla vill bli äldre, men ingen pensionär.

70

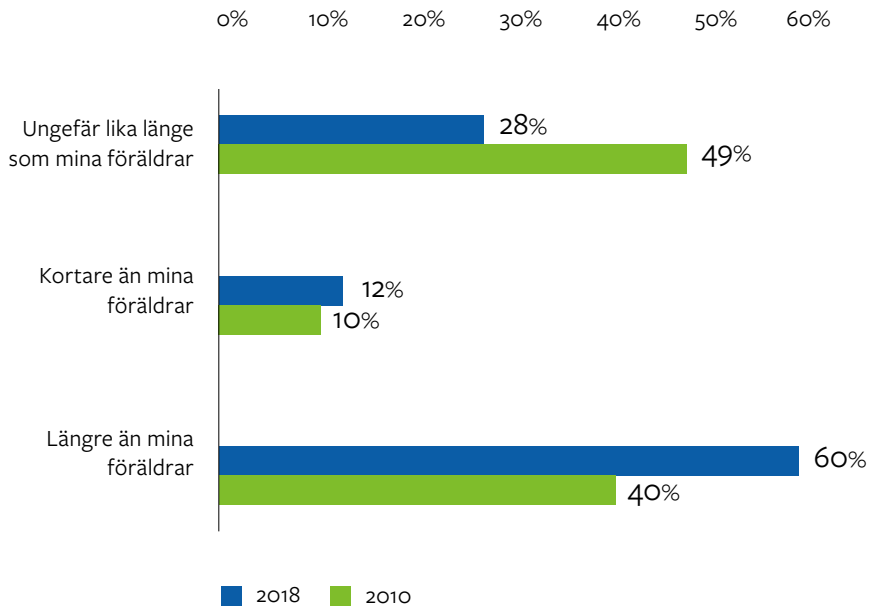
medianåldern då unga **tror** att de kommer att kunna gå i pension. 2010 var motsvarande siffra 65, alltså en ökning med fem år.

65

medianåldern då unga vill gå i pension. 2010 var motsvarande siffra 65

Tror du att du kommer att behöva jobba längre eller kortare än dina föräldrar innan du går i pension?

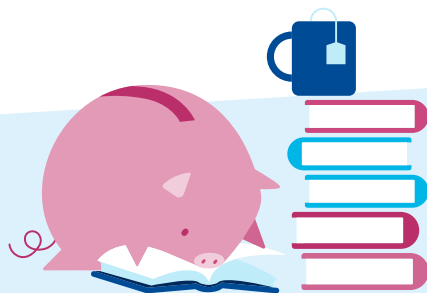
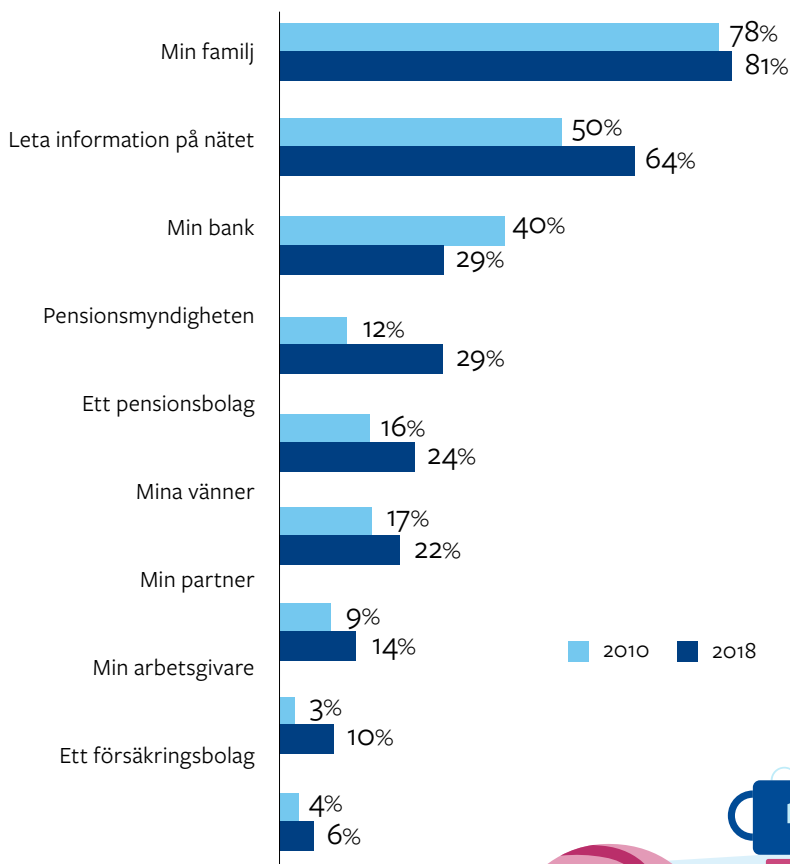

- De flesta i studien hoppas kunna gå i pension vid 65 år.
- Samtidigt tror de flesta att de kommer att behöva arbeta till dess att de är 70, vilket är en ökning med fem år sedan mätningen 2010.
- En av anledningarna till att de tror att de kommer att behöva arbeta längre än till 65 år är den låga tilltron till staten och pensionssystemet.

Att kunna gå tidigare
än föräldrarna är
bara en dröm för
de flesta

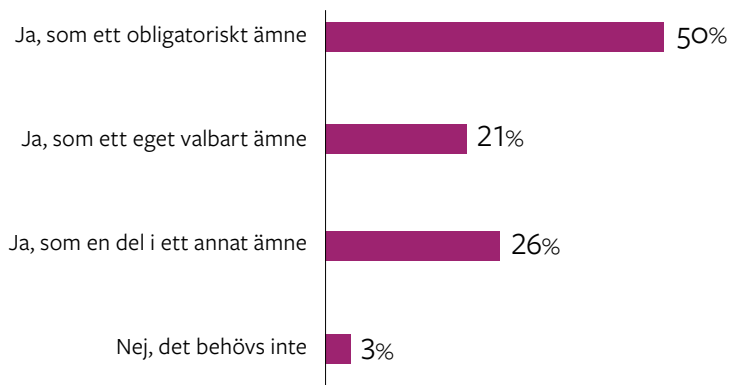
” Samtidigt finns också en motrörelse, där en grupp drömmer om att gå i pension tidigt. Ofta handlar detta om att spara ihop tillräckligt mycket pengar för att kunna leva på avkastningen. Inte minst i många grupper på sociala medier är denna dröm levande!

Varifrån får du information om pensionssystemet?

Tycker du att det borde undervisas i privatekonomi i skolan?

Alla informationskällor ökar i betydelse hos ungdomarna, förutom bankerna som färre idag säger att de hämtar information från.

Bland de unga som ombads googla ”pension” hamnade nästan alla hos pensionsmyndigheten.

”Många känner att de har för dåliga kunskaper om pensionen, men samtidigt minskar inte oron för ens framtida pension om man kan mer. Detta kan hänga samman med den ökade mängden nyheter i media om hur illa ställt det är med pensionssystemet, något som inte stämmer överens med verkligheten.

Säger Staffan Ström, Pensionsekonom på Alecta.

Pensionsekonomens tips:

1

Krångla inte till det. Allt kan bli krångligt och trist om det göms i procent, paragrafer och svåra ord. Håll det enkelt och berätta det viktiga: Om man jobbar i många år, betalar skatt och har en tjänstepension är man hemma – då får man en hyfsad pension.

2

Prata här och nu, inte där och då. Unga tycker ofta att pensionen känns avlägsen. Det är den också. Men när de inser att tjänstepension handlar om att få in flera tusen på ett konto varje månad brukar intresset vakna. Prata därför om pengar, inte bara ”pension”.

3

Man kan bli ”pensionär” redan vid 30. Tjänstepension handlar inte bara om pengar när man blir gammal. Det ingår också pengar till familjen vid dödsfall och en bra sjukförsäkring. Idag när ohälsan ökar bland unga kan det vara en anställningsförmån som är guld värd.

4

Avgiften spelar roll. Förklara att höga avgifter äter upp stora delar av pensionssparandet. En årlig avgift på bara en procent av kapitalet äter faktiskt upp en fjärdedel av pensionen om man sparar i 40 års tid. En avgift på upp till 0,5 % är ok, sen börjar det bli dyrt. Över 1 % är riktigt dyrt.

5

Använd oss som älskar pensioner. Om du tycker att något är knepigt att förklara, ta då hjälp av oss som förvaltar er tjänstepension. Vi kan det här med pensioner på våra fem fingrar och vår service ingår i priset.

Ungdomsexpertens tips:

1

Prata om det. Det finns en myt om att unga vuxna inte bryr sig om pension, men det gör de.

2

Förklara hur pengarna sätts i rullning. Många unga säger att de vill bidra till en bättre värld. Tipsa om tjänstepensionsbolag som tänker hållbart och placerar pengarna på ett vettigt sätt, det går att påverka med pensionen.

3

Säg att det ordnar sig. Studien visar att många unga känner oro för sin kommande pension, redan när de är 20 år. Det är dock inte bara pensionen de är oroliga över utan sin framtid i stort. Kan du dämpa oron för en sak är det värdefullt.

Staffan Ström
Pensionsekonom, Alecta

Ulrik Hoffman
Ungdomsbarometern

Vi har ansvar för framtiden – och framtidens pensionärer

Alla delar av pensionssystemet bygger på att den äldre generationen försörjs av den yngre. Därför är legitimitet och förståelsen bland unga viktig för Alecta.

Men pensionssystemet har ett rykte om sig att vara krångligt, vilket gör att många unga drar sig för att ta tag i pensionen. Ängest över det orangea kuvertet är ett begrepp och var fjärde 15-24-åring känner oro över sin pension.

Unga idag har fått lära sig att pension är lika med *"Fattig"* och *"Lite pengar"*. Det är en effekt av den skrämselpropaganda som sprids om pensionssystemet.

Var och varannan dag kan vi i kvällspressen läsa rubriker som *"Experten: Stor risk att bli fattigpensionär"* och *"Se upp för pensionsmällan"*, men om vi tar ett steg tillbaka, andas lite och tar till oss av informationen i den här rapporten, kan vi förhoppningsvis skapa större förståelse för systemet och i slutändan öka förtroendet.

Det är positivt att unga tar ansvar för sin ekonomi, där pensionen är en del, men pensionsförvaltare och staten har ett stort ansvar att bevisa robustheten i det pensionssystem vi ändå har i Sverige. Vi vill förvalta det ansvaret.

För mer information om hur vi arbetar, besök www.alecta.se

Anteckningar:

A series of 15 horizontal dotted lines for taking notes.

Alla vill bli äldre, men ingen pensionär.

Alecta i samarbete med Ungdomsbarometern.

Inom ramen för studien Ungdomsbarometern 18/19 har 1588 ungdomar mellan 15-24 år svarat på frågor kring sparande och pension under oktober och november 2018. Merparten av respondenterna kommer från ett slumpmässigt urval i ett e-postregister bland nuvarande och tidigare gymnasie, yh-, folkhögskole- och högskolestudenter.

Ett referensurval genomförs även i en slumpmässigt telefonrekryterad panel. Eftersom ett så kallat kvoturval används tillsammans med flera urvalsramar, beräknas ingen svarsfrekvens. Resultaten har viktats på kön, ålder och region för att spegla ungdomssverige såsom det är sammansatt i avseende på dessa egenskaper. Studierna 2010 och 2012 genomfördes på ett liknande sätt.